

SUOMEN METSÄKESKUS

**Varautumissuunnitelma
metsätuhoihin**

SUOMEN METSÄKESKUS	3
1 Perusteet.....	3
2 Pelastusviranomaisten toimintavaltuudet	5
3 Metsäkeskuksen varautuminen metsätuhoihin	5
4 Varautumisen tavoitteet.....	6
5 Valmiusorganisaatio Suomen metsäkeskuksessa	7
5.1 Valmiustehtävien organisointi.....	7
5.2 Sidosryhmäyhteistyö	10
5.2.1 Metsänomistajien valtuuttamat tahot ja metsäteollisuusyritykset	10
5.2.2 Sähköyhtiöt.....	10
5.2.3 Muut tahot	11
6 Toiminta metsätuhotilanteessa.....	12
6.1 Tuulituho	12
6.2 Kaarnakuoriaisten aiheuttama tuho.....	14
6.3 Mäntyankeroisen aiheuttamat tuhot.....	14
6.4 Muut tuhot	14
7 Viestintä.....	15
8 Kirjallisuutta, lisätietoja	16

SUOMEN METSÄKESKUS

Varautumissuunnitelma metsätuhoihin

1 Perusteet

Valtion hallintoviranomaisten, valtion itsenäisten julkisoikeudellisten laitosten ja muiden valtion viranomaisten tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa (valmiuslaki 1552/2011 3 luku). Varautumista johtaa ja valvoo valtioneuvosto sekä kukin ministeriö toimialallaan.

Suomen metsäkeskuksen tehtäviin kuuluu metsien tilan ja kehityksen seuraaminen sekä niihin liittyvien esitysten ja aloitteiden tekeminen, varautuminen metsätuhoihin ja pelastuslaissa (379/2011) tarkoitetun virka-avun antaminen (laki Suomen metsäkeskuksesta 418/2011).

Metsätuhojen torjunnasta annetun lain (jäljempänä metsätuholaki) (1087/2013) 12 §:n mukaan Luonnonvarakeskuksen tehtävänä on Suomen metsäkeskuksen avustuksella seurata ja ennakoida metsätuhoja aiheuttavien kasvitautien ja tuhoeläinten esiintymistä ja leviämistä, sekä tutkia tuhojen syy- ja seuraussuhteita sekä tuhojen taloudellista merkitystä. Jos seurannan yhteydessä ilmenee sellaista, mikä edellyttäisi ryhtymistä 9 §:n mukaisiin toimenpiteisiin, Luonnonvarakeskuksen on viipymättä ilmoitettava asiasta Suomen metsäkeskukselle.

Metsätuholaki 9§:

Jos metsässä esiintyy poikkeuksellisen paljon metsätuhoja tai vaara laajan metsätuhon leviämiseen tai syntyymiseen on olemassa, maa- ja metsätalousministeriö voi metsätuhon

leviämisen tai syntymisen estämiseksi määrätä vaara-alueen maanomistajat poistamaan metsästä tarpeellisen määrän puita tai ryhtymään muihin välttämättömiin toimiin. Ministeriö voi samalla määrätä puiden poistamisen ajankohdasta sekä poistettavien puiden käsittelystä. Ministeriö voi myös määrätä Suomen metsäkeskuksen ryhtymään nopeita toimia vaativaan torjuntaan. Etusijalle on asetettava biologiset ja mekaaniset torjuntakeinot. Suomen metsäkeskus voi ryhtyä biologisiin ja mekaanisiin torjuntatoimiin myös alueen maanomistajia kuulematta, jos kuulemista ei voida suorittaa ilman kohtuutonta viivästystä. Suomen metsäkeskuksen on tehtävä 1 momentissa tarkoitetun vaaran ilmetessä ministeriölle esitys.

Suomen metsäkeskus on pelastuslain 47 §:n mukaan velvollinen laatimaan tarpeelliset suunnitelmat tehtäviensä hoitamisesta pelastustoiminnan yhteydessä ja osallistumisesta pelastustoimintaan.

Pelastuslaitokselle on annettava selvitykset pelastustoimintaan käytettävissä olevista voimavaroista.

Pelastuslain 49 §:n mukaan Suomen metsäkeskus/alueyksiköt antavat pyynnöstä pelastusviranomaisille toimialaansa kuuluvaa tai siihen muuten soveltuvaa virka-apua. Metsähallituksen asiantuntija-avusta metsäpalojen torjunnassa säädetään pelastuslaissa erikseen.

Metsähallitus on velvollinen antamaan pelastusviranomaisille asiantuntija-apua metsäpalojen torjunnassa ja varautumaan omatoimisesti hallinnassaan olevalla valtion maalla tapahtuvien metsäpalojen ehkäisyyn ja torjuntaan yhteistyössä pelastusviranomaisten kanssa (pelastuslaki 379/2011, 49§). Asianomainen pelastusviranomainen tekee päätöksen pelastuslaissa säädetyn virka-avun ja edellä mainitun asiantuntija-avun pyytämisestä.

Kun Suomen metsien terveyttä uhkaa meillä ennen esiintymätön metsille vaarallinen kasvintuhooja, kuten esimerkiksi mäntyankerooinen, voi Elintarviketurvallisuusvirasto Evira käyttää Suomen metsäkeskusta apunaan torjuntatoimenpiteiden suunnittelussa ja täytäntöönpanossa (Laki kasvinterveyden suojelemisesta 14a§ ja 30a§).

2 Pelastusviranomaisten toimintavaltuudet

Pelastustoiminnan johtovastuu on pelastusviranomaisella. Laajoissa tuhotilanteissa pelastusviranomaiset voivat koota pelastustehtävien johtamistoimintaa varten toiminta-alueen johtoelimen.

Pelastuslain 37 §:n mukaan:

Jos ihmisen pelastamiseksi tai onnettomuuden torjumiseksi on välttämätöntä, pelastustoiminnan johtajalla on oikeus määrätä palo- ja onnettomuuspaikalla tai sen läheisyydessä oleva työkykyinen henkilö, jolla ei ole pätevää syytä esteenä, avustamaan pelastustoiminnassa. Pelastusviranomaisella on vastaavassa tilanteessa oikeus, jos tilanteen hallitseminen ei muuten ole mahdollista, määrätä onnettomuuskunnassa oleskelevia työkykyisiä henkilöitä viipymättä saapumaan palo- tai onnettomuuspaikalle ja avustamaan pelastustoiminnassa. Tehtävästä on oikeus kieltäytyä vain pätevästä syystä.

Onnettomuus- ja vaaratilanteissa ovat muutkin palokunnat kuin 25 §:ssä tarkoitetut sopimuspalokunnat pelastustoiminnan johtajan yleisen määräysvallan alaisia, teollisuus- tai muun laitoksen palokunta kuitenkin vain, jos laitoksen turvallisuus ei siitä vaarannu.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu määräys voidaan antaa olemaan voimassa kunnes järjestäytynyttä apua on riittävästi palo- tai onnettomuuspaikalla. Määräys voidaan antaa kuitenkin enintään vuorokauden ajaksi kerrallaan ja se voidaan uudistaa enintään yhden kerran. Pelastustoimintaa avustamaan määrättyllä henkilöllä on oikeus saada todistus pelastustyöhön osallistumisesta.

Pelastustoimintaan määrätty ei saa lähteä palo- tai onnettomuuspaikalta, ennen kuin pelastustoiminnan johtaja on antanut siihen luvan.

3 Metsäkeskuksen varautuminen metsätuhoihin

Metsätuhoihin varautuminen ja virka-avun antaminen ovat metsäkeskuksen julkisia hallintotehtäviä, joihin ei sisälly julkisen vallan käyttämistä. Metsäkeskus ei toisin sanoen tässä yhteydessä tee ratkaisuja, jotka välittömästi vaikuttavat henkilön oikeuksiin, velvollisuuksiin tai etuihin. Kysymyksessä on ns. tosiasiallinen

hallintotoiminta, jota on esimerkiksi valmiussuunnitelman laatiminen, neuvonta ja asiantuntijapalvelut viranomaisille.

Merkittäviä tuhoja Suomen metsissä aiheuttavat tuuli (myrskyt), kaarnakuoriaiset, tähtikudospistiäinen, mäntypistiäiset (pilkku- ja ruskomäntypistiäinen), hirvet, myyrät, juurikäätä, lumi ja metsäpalot. Lisäksi merkittävä riski voi liittyä vaarallisen kasvintuhoojan, kuten esimerkiksi mäntyankeroisen tai aasianrunkojäärän leviämiseen Suomen metsiin.

Metsäkeskuksen varautumisella metsätuhoihin tarkoitetaan varautumista tuuli- ja lumituhoihin, hyönteis- ja sienituhoihin sekä metsäpaloihin.

Tässä varautumissuunnitelmassa kuvataan yksityiskohtaisemmin varautuminen seuraaviin tuhonaiheuttajiin:

- tuulituhot
- kaarnakuoriaiset

Mäntyankeroisen esiintymiseen liittyvästä varautumisesta ja tarvittavista toimenpiteistä on laadittu erillinen ”Valmiussuunnitelma mäntyankeroisen varalle” (Eviran julkaisu 7/2011).

4 Varautumisen tavoitteet

Varautumisen tavoite on:

1. Valmius pelastusviranomaisten avustamiseen
2. Ennakoiva toiminta metsätuhojen ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi. Hyvin organisoitu kasvitautien ja tuhoeläinten esiintymisen ja leviämisen seuranta.
3. Tehokas toiminta metsätuhotilanteessa ja tuhon jälkihoitotoimenpiteissä.
4. Tilannekuvan ripeä muodostaminen metsätuhosta, sen uhasta ja seurauksista.
5. Tehokas viestintä tilannekuvasta (tilannetietoisuus).
6. Selkeä ja ajantasainen työn- ja vastuunjaon organisointi Metsäkeskuksessa ja suhteessa sidosryhmiin.

5 Valmiusorganisaatio Suomen metsäkeskuksessa

5.1 Valmiustehtävien organisointi

Valmiusorganisaatioon kuuluvat metsäjohtaja, valtakunnallinen valmiuspäällikkö ja varavalmiuspäällikkö, valtakunnallinen puhelinpäivystäjä (päivystysrinki), palvelualueittaiset valmiuspäälliköt ja -henkilöt.

Metsäjohtajan tehtävät

Vastaa Suomen metsäkeskuksen varautumisesta metsätuhoihin ja tehtävän hoitamiseen tarvittavista resursseista.

Nimittää valtakunnallisen valmiuspäällikön ja varavalmiuspäällikön.

Valtakunnallisen valmiuspäällikön ja varavalmiuspäällikön tehtävät

Valtakunnallinen valmiuspäällikkö avustaa metsäjohtajaa metsätuhoihin varautumisessa.

Valmiuspäällikkö vastaa Metsäkeskuksen varautumissuunnitelman toimeenpanosta, ohjauksesta ja kehittämisestä. Kehittämistä tehdään uuden tiedon, havaintojen ja kokemusten perusteella. Valmiuspäällikkö ja varavalmiuspäällikkö sopivat tarvittavasta yhteistyöstä ja työnjaosta.

1. Valmiuspäällikkö raportoi ja tekee varautumisen kannalta tarpeellisista seikoista esityksiä metsäjohtajalle.
2. Valmiuspäällikkö kehittää yhteyksiä valtakunnallisesti pelastusviranomaistahojen ja metsällisten toimijoiden kanssa yhteistyön edistämiseksi. Hän edistää metsätuhoihin liittyvää tiedotusta.
3. Toimii Suomen metsäkeskuksen yhteyshenkilönä maa- ja metsätalousministeriön suuntaan
4. Valtakunnallinen metsätuhoviestintä yhdessä MMM:n kanssa.

5. Valtakunnallinen valmiuspäällikkö huolehtii alueellisten valmiuspäälliköiden nimeämisestä sekä ohjaa ja tukee heidän toimintaansa.
6. Valtakunnallisen metsätuhovalmiuden koordinointi ja kehittäminen
  - a. metsätuhojen ennakkoinnin ja tuhokartoituksen toimintamallin kehittäminen ja organisointi
  - b. osallistuminen metsätuhovalmiuden yleiseen parantamiseen metsähallinnossa
  - c. toimija- ja sidosryhmäyhteistyö muiden valtakunnallisten toimijoiden kanssa
7. Suunnitelmallisten toimenpiteiden koordinointi laajojen metsätuhojen uhatessa ja niiden tapahduttua
  - a. tuhon jälkeisen tuhokartoituksen käynnistäminen yhdessä MMM:n, Maanmittauslaitoksen, LUKEn ja Eviran kanssa
  - b. tuhoalueen laajuuden ja puumääräarvion toimittaminen ministeriöön
  - c. ilmakuvaus tarvekartoituksen koordinointi,
  - d. ilmakuvausesityksen tekeminen MMM:lle
  - e. osallistuminen tuhosta seuraavien toimenpiteiden suunnitteluun ja toteutuksen seurantaan

Valtakunnallinen puhelinpäivystys

Puhelinpäivystyksestä on erillinen ohjesääntö.

Palvelualueen valmiuspäällikön tehtävät

1. Johtaa varautumistoimintaa palvelualueella ja huolehtii, että alueellisessa valmiusryhmässä on riittävä määrä valmiushenkilöitä.
2. Vastaa Metsäkeskuksen varautumissuunnitelman ja saamiensa ohjeiden toimeenpanosta alueella ja tarpeellisten paikallishjeiden antamisesta.
3. Antaa pelastuslaitokselle vuosittain pelastuslain mukaisen selvityksen pelastustoimintaan olevista voimavaroista (jäljempänä kohdissa 4-6 olevia tietoja) ja pitää muutenkin tarpeellisessa määrin

---

yhteyttä pelastusviranomaisiin, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Yhteydenpidosta pidetään muistiota.

- Vastaa pelastusviranomaisten kanssa sovittujen asioiden toimeenpanosta alueellaan.
- 4. Myötävaikuttaa siihen, että alueen pelastuslaitoksella on metsäkone- ja metsuriyrittäjien yhteystietoja kohtuudella saatavissa olevassa laajuudessa.
- 5. Vastaa tarvittavasta yhteistoiminnasta metsätoimijoiden ja sidosryhmien kanssa (metsätuho yhteysverkosto), tarpeellisesta tiedonvälityksestä ja verkoston tietojen ylläpidosta
  - Verkostossa on mukana tarpeelliseksi katsottuja henkilöitä mm. keskeisimmistä metsäalan toimijoista, pelastuslaitoksista, sähköverkkoyhtiöistä ja Metsäkeskuksesta.
  - Verkoston yhteystiedot sisältävät henkilön nimen, organisaation, puhelinnumeron ja sähköpostiosoitteen sekä mahdollisuuksien mukaan tehtävän organisaatiossa ja maantieteellisen tms. vastuualueen (kunta/kunnat). Yhteystiedot toimitetaan jokaiselle verkoston jäsenelle ja Metsäkeskuksen yhteiseen tietoverkkoon.
  - Tiedonvälitys sisältää mm. tiedottamisen metsätuhoista ja niihin varautumisesta.
    1. Huolehtii varautumiseen liittyvästä tarpeellisesta tiedonvälityksestä Metsäkeskuksessa koskien mm. alueen metsätuhoasioita.
    2. Vastaa alueen toimenpiteistä metsätuhon sattuessa tai vaaran uhatessa. Tuuli- ja kaarnakuoriaistuoja koskevat menettelyt on esitetty toisaalla tässä ohjeessa. Muiden tuhojen osalta toimitaan soveltuvin osin ko. menettelyjä mukaillen ja/tai saatujen erillisohjeiden mukaisesti.
    3. Raportoi valtakunnalliselle valmiuspäällikölle

5.2 Sidosryhmäyhteistyö

5.2.1 Metsänomistajien valtuuttamat tahot ja metsäteollisuusyritykset

Metsänomistajien valtuuttamat tahot, kuten esimerkiksi metsänhoitoyhdistykset ja metsäpalveluyritykset, vastaavat valtuutuksensa rajoissa tuhopuiden korjuun suunnittelusta ja turvallisesta työskentelystä puunkorjuutöissä.

Metsäteollisuusyritykset vastaavat hakkuuoikeuden haltijana tai metsänomistajana tuhopuiden korjuun suunnittelusta ja turvallisesta työskentelystä puunkorjuutöissä.

Puunkorjuukalustoa ja henkilöstöä tulisi mahdollisuuksien mukaan suunnata metsätuhoalueelle riittävästi siten, että taloudellisesti hyödynnettävissä oleva vaurioitunut puusto pystytään hyödyntämään puunjalostustoiminnassa mahdollisimman hyvin.

Seurannaistuhojen välttämiseksi puunkorjuussa tulee pyrkiä minimoimaan metsiin pitemmäksi aikaa jäävän hyönteistuhoriskiä lisäävän vahingoittuneen puun määrä.

Yritykset määrittelevät tuhopuiden korjuussa käyttämänsä varastointipaikat (tehdas-, tienvarsi- ja vesivarastot) ja etenkin suurissa metsätuhoissa ylläpitävät varastorekisteriä metsäkeskuksen kanssa erikseen sovittavalla tavalla.

Metsätuhon määrää ja laajuutta selvitetään yhteistyössä metsätoimijoiden kanssa. Metsäkäyttöilmoituksille tehdään tarvittavat merkinnät metsätuhoalueiden hakkuista. Metsätuhoasioista viestitään avoimesti.

Varautumista kehitetään kaikkia osapuolia hyödyttävällä tavalla.

5.2.2 Sähköyhtiöt

Sähköyhtiöt laativat oman varautumissuunnitelman metsätuhojen osalta sekä vastaavat sen ylläpidosta ja siihen liittyvästä koulutuksesta. Yhtiöt myös vastaavat omien sähköverkkojensa toimintakunnosta ja

---

vianhoidosta. Sähkömarkkinalain (588/2013) 6 §:n mukaan jakeluverkon haltijalla on oltava käytettävissään riittävästi henkilöstöä sähköverkkotoiminnasta huolehtimiseen.

Metsäkeskus kehittää keskijännitelinjoiden tuulituhoriskin kartoitusmenetelmiä ja tarjoaa asiaan liittyviä palveluja tuulituhoriskien vähentämiseksi.

5.2.3 Muut tahot

Metsäkeskus saa Ilmatieteenlaitokselta poikkeuksellisista sääilmiöistä varoittavia LUOVA-tiedotteita varautumistoimintansa tueksi.

Ilmatieteen laitos ylläpitää tausta-alueiden ilmanlaadun seurantaverkkoa ja kehittää ilmansaasteiden muutunnan ja kulkeutumisen ennakointi- ja seurantamalleja.

Ympäristöviranomaiset valvovat luonnon- ja ympäristönsuojeluun liittyvien säädösten noudattamista. Mahdollisissa ongelmatilanteissa toimijat ottavat yhteyden alueelliseen ympäristökeskukseen. Suomen ympäristökeskus koordinoi ympäristöhallinnon seurantaohjelmaa, johon sisältyvät myös metsäegosysteemit.

Vakuutusyhtiöillä ei ole säädöksiin perustuvaa roolia metsätuhotapauksissa. Vakuutus sopimus on vakuutusyhtiön ja metsänomistajan välinen asia. Vakuutus sopimuksessa yhtiölle on tavallisesti varattu mahdollisuus tarkastaa vahingot, ennen kuin ryhdytään puunkorjukseen. Kukin vakuutusyhtiö voi erikseen sopia, mitä arviointi- tai muita palveluita se ostaa metsäalan organisaatioilta.

Metsätuhoalueiden ilmakehuvausasioissa Metsäkeskus tekee yhteistyötä Maanmittauslaitoksen kanssa.

Metsätuhojen ennakoinnissa ja seurannassa Metsäkeskus tekee yhteistyötä Luonnonvarakeskuksen kanssa.

6 Toiminta metsätuhotilanteessa

6.1 Tuulituho

1. Valmiuden perusylläpito
  - valtakunnallinen päivystysrinki toimii ohjesäännön mukaisesti
  - valtakunnallisen valmiuspäällikön ja varavalmiuspäällikön toimintaa toteutetaan toimenkuvan mukaisesti
  - alueellisten valmiusryhmien toiminta tapahtuu toimenkuvien mukaisesti
2. Valmiuden nosto
  - valmius nostetaan päivystyksen ohjesäännön kuvauksen mukaisesti
3. Tuulituhon sattuessa
  - päivystäjä aktivoi valmiushenkilöt (alueet, valtakunnalliset valmiuspäälliköt)
  - päivystäjä välittää saamansa virka-avunpyynnön eteenpäin
  - valtakunnallinen valmiuspäällikkö ryhtyy toimenkuvan mukaisiin toimenpiteisiin
  - alueiden valmiuspäälliköt ryhtyvät toimenkuvansa mukaisiin toimenpiteisiin

Valtakunnallinen valmiusvalmiuspäällikkö

- suunnitelmallisten toimenpiteiden koordinointi, tuhokartoituksen käynnistäminen yhdessä MMM:n, Maanmittauslaitoksen ja LUKEn kanssa
  - tuhoalueen laajuus- ja puumääräarvion toimittaminen ministeriöön
  - ilmakuvausten tarvekartoituksen koordinointi ja toimeenpanon organisointiin osallistuminen,
  - ilmakuvasesityksen tekeminen ministeriölle
  - valtakunnallinen metsätuhoviestintä yhdessä MMM:n kanssa
  - viestintä Metsäkeskuksen johdolle tilannekuvasta ja tehdyistä toimenpiteistä

Alueyksikön valmiuspäällikkö

- Vastaa alueellisia virka-apupyynnöitä, täsmentää tarvittaessa pyynnön sisältöä ja ryhtyy toteuttamaan pyyntöä valtuuksiensa rajoissa
- Vastaa metsätuhon määrän arvioinnista ja edesauttaa osaltaan tuhon tilannekuvan muodostamisessa.

Tuhoarvion valmistumisen tavoiteaikataulu on tuulituhossa 3 vrk tuhosta.

- Vastaa ilmaokuvaustarpeen arvioinnista vastuualueellaan.

Tavoiteaikataulu on tuulituhossa 3 vrk tuhosta.

- Kutsuu tarvittaessa koolle keskeisten metsäorganisaatioiden edustajat metsätuhon tilannekuvan täsmentämiseksi sekä keskustelemaan ja sopimaan tuhon johdosta tarvittavista toimenpiteistä ja tiedottamisesta.

Kokoontuminen voi olla tarpeellista toteuttaa varsinkin suurten tuulituhojen yhteydessä.

- Huolehtii metsätuhoon liittyvästä tiedonvälityksestä valtakunnalliselle valmiuspäällikölle, alueellisesti, yhteyshenkilöverkoston puitteissa, muille valmiuspäälliköille ja pyydettyä maa- ja metsätalousministeriölle.

Tiedottamisen aiheita ovat mm.: metsätuhon laajuus ja määrä, tuulen kaatamien puiden korjuun vaarallisuus ja seurannaistuhojen riskit eri puulajeilla

Ilmakuvaus

- toimitaan MMM:n asiaa koskevien määräyksien ja ohjeiden mukaisesti

Tuulituhohakkuiden seuranta ja tilastointi

- metsänkäyttöilmoitusten perusteella

6.2 Kaarnakuoriaisten aiheuttama tuho

Hyönteis- ja sienituhotilannetta ja niiden kehittymistä sekä tuhoihin liittyviä hakkuita seurataan aktiivisesti mm.:

- Tarkastuksin MMM:n ja SMK:n määräysten ja ohjeiden mukaisesti
- Metsänkayttöilmoitusten tuhohakkuukoodien avulla
- Metsäkeskuksen ja muiden toimijoiden työnsä yhteydessä tekemien havaintojen avulla.

Kirjanpainajatuhotilanteen seuraaminen on erityisen tärkeää laajojen kuusivaltaisiiin metsiin kohdentuneiden myrskytuhojen jälkeen.

Tuholaisten kantojen seurannassa Suomen metsäkeskus avustaa Luonnonvarakeskusta erikseen sovittavalla tavalla.

Vakavan kirjanpainajatuhon sattuessa tai tuhoriskin kasvaessa merkittäväksi

- Valmiuspäälliköt vastaavat vastuualueellaan
  - alueella annetaan tarvittaessa ohjeistusta tuhometsiköiden käsittelyyn ja tuohavaintojen ilmoittamismenettelyyn.
  - vastaa, että tuhoista tiedotetaan tarpeellisessa laajuudessa.

6.3 Mäntyankeroisen aiheuttamat tuhot

Toimenpiteistä on erillinen suunnitelma: "Valmiussuunnitelma mäntyankeroisen varalle" (Eviran julkaisu 7/2011).

6.4 Muut tuhot

Muiden metsätuhojen osalta menetellään soveltavasti tämän valmiussuunnitelman yleisten toimintaperiaatteiden mukaisesti. Laajoissa lumi- ja tykkytuhoissa sekä metsäpaloissa toimitaan tuulituhomenettelyä soveltaen.

7 Viestintä

Metsätuhoihin liittyvän viestinnän tavoitteena on tilannetietoisuuden levittäminen tiedottamalla nopeasti, luotettavasti ja avoimesti. Viestintä on oma-aloitteista, aktiivista, nopeasti käynnistyvää ja johdonmukaisesti etenevää. Tilanteen suuruusluokka, arvioitu kesto sekä mahdolliset suojautumis- ja torjuntaohjeet selitetään ymmärrettävästi.

Metsäkeskus ilmoittaa viipymättä laajoista ja äkillisistä metsätuhoista tai muista vastaavista metsätuhoihin liittyvistä kriisitilanteista maa- ja metsätalousministeriöön.

Metsäkeskus ja maa- ja metsätalousministeriö vastaavat valtakunnallisesta metsätuhoviestinnästä yhteistyössä. Alueellisesta viestinnästä ja viranomaismääräysten soveltamisesta vastaa Metsäkeskus oman ohjeistuksensa mukaisesti. LUKE ja Evira tiedottavat omien ohjeittensa mukaisesti.

Yleisvastuu pelastustoiminnan aikaisesta tiedottamisesta on pelastusviranomaisilla.

Pelastusviranomaisella on tarvittaessa oikeus antaa hätä- ja viranomaistiedotteita. Tiedotuksesta, joka koskee alueita, joilta sähkönjakelu on keskeytynyt, vastaavat sähkönjakeluyhtiöt.

8 Kirjallisuutta, lisätietoja

Maa- ja metsätalousministeriön varautumissuunnitelma metsätuhoihin, Helsinki 2012.

Valmiussuunnitelma mäntyankeroisen varalle. Elintarviketurvallisuusvirasto. Eviran julkaisuja 7/2011. 68s.

Hakkuut myrskytuhometsissä, Työsuojeluhallinto, Aluehallintovirasto, 2011. Työsuojeluoppaita ja -ohjeita 17. 15 s.

Metsätyöt ja sähkölinjat, Työsuojeluhallinto, Aluehallintovirasto, 2011. Työsuojeluoppaita ja -ohjeita 37. 11 s.

Johtoalueiden vierimetsien hoito, Energiateollisuus, MTK ja SLC, 11s.

Hyönteistuhojen torjunta myrskyn jälkeen - esite. Maa- ja metsätalousministeriö 2011. 5s.

Matkapuhelin, metsätyö ja turvallisuus 2003. Sosiaali- ja terveysministeriö ja työturvallisuuskeskus.

Työsuojeluoppaita ja -ohjeita 38. 19 s.

Metsäalan työsuojelu, julkaisu. STM, Työturvallisuuskeskus

Metsätuhoihin valmistautuminen - Taustapaperi metsäkeskuksen metsätuhovalmiussuunnitelmaa varten.

Metla 4.4.2012.

Metsäkeskus.fi -internetsivusto